

reggel csak nyolc utánra tudtam úgy-ahogy összekaparni magam... Mért voltam tehát egy percig néma? Ennyire gyengül már emlékeztem? Nem adtam meg a választ én már negyven éve Gábor kérdésére a KIO-ban?

Elővettem, a KIO *Mutatók* kötetét, s találtam a két kérdéses mátéi versre vonatkozó 12 lapszámot is. Megnéztem mindet egyenként. Elolvastam, amit 40 évvel ezelőtt ezekről a Máténál található versekről írtam. S az eredmény: nem szembesültem a KIO-ban Gábor kérdésével. Ezért gondolkodtam válaszom előtt annyit. Gábor mellett ült. Rátettem kezem a kezére, s ezt mondtam Gábornak: Jézus úgy mondhatta, amiket mondott, hogy bízott tanítványaiban, bízott Péterben. Bízott bennük, hogy azt fogják mondani, amit tanított nekik. Ahogyan én is bízom Bennetek, akiket az elkövetkező hónapok során majd megkeresztelek és megesketek azon az alapon, hogy hisztek abban, amit Jézus tanított. Bízom benne, hogy azt fogjátok mondani, amit közösségeinkben tanultok arról, hogy miféle Ország az, amit keresnünk kell. Bízom benne, mert Isten azt írta bele mindnyájunk szívébe, amire megteremtett minket. Azt, hogy szeressük egymást még az ellenségeinket is: keresztre feszítőinket is.

S nem mondtam Gábornak a folytatást, amit a fentiekben leírtam. Nem, mert akkor és ott, szombat délután még nem is gondoltam az I. Vatikáni Zsinatra. De most igen, és mondom, amit gondolok. Mindannyian az Isten gondolatát képviseljük, amikor a szeretet szavát mondjuk azzal a tartalommal, amelyet Jézus adott ennek a szónak. Tévedhetetlenül? Igen, tévedhetetlenül. Mindig, amikor a szeretetet mondjuk. S csak ez magyarázhatja, hogy amit mond akár Péter, akár Gábor, mind megállja majd a helyét, és érvényes lesz idelent is, odafent is. S ha a földön nem is veszik figyelembe azok, akiknek más az istenük, mint Jézusnak, a mennyben biztosan elfogadott lesz, mert ennyit jelent a megkötés. Az ellenkezője pedig biztosan elvetett lesz, mert ennyit jelent az oldás.

És válaszomat mind a hatan elfogadták, mert nem tekintélyelvű volt a válasz, hanem szeretet elvű.

S most magamat kérdezem: Lehet tekintély nélkül élni? Nem lehet. Hiszünk szüleinknek, s ha nem hiszünk, megégetjük a kezünk, amikor a forró kályha vasajtájához nyúlunk, s megtanuljuk tőlük, mi válik javunkra. És felnőtt korunkban is hiszünk annak, aki úgy szeret minket, ahogy a szüleink. Elhagyjuk érte anyánkat-apánkat. És hiszünk abban, aki azt reméli, hogy mindannyian az ő szerelmetes lányai és fiai va-

gyunk, ahogyan Jézus is az Atya szerelmetes Fia volt. Megtanuljuk Tőle, hogy nem tehetünk olyat, amit nem kívánunk magunknak. Azt, hogy nem uralkodhatunk másokon. Azt, hogy nem lehet három cipőnk, amíg él olyan a földtekén, akinek csak kettő van. Azt, hogy nem döngölhetünk bele senkit sem a betonba. Mondhatom mindezeket a színéről is. Feltétlen hittel hiszünk abban, aki arra tanít minket, hogy mindenkit szeretnünk kell.

Azt tanítja, hogy kicsi vagyok én, s ezért másoknak szolgálni születtem én. Azt, hogy akármilyen okos, erős meg ügyes is vagyok, engem sem illet meg több, mint ami mindenkinek jár: a napi egy dénár. Azt, hogy szótáramból ki kell törőlnöm az ölés szót, hogy csak az ölelés maradjon a helyén. Azt, amit Babits úgy mondott, hogy *az a véres Isten nincsen*. S a véres embernek se legyen helye a Földön, mert a mennyben úgy sincs.

Nem lehet tekintély nélkül élni, az Isten és az ő gyermekeinek tekintélye nélkül. De csak a szeretet-elvűeket illeti meg a tekintély!

Ember hol élsz te? A Földön? Ott az uraké a tekintély. A főpapoké, az írástudóké, a véneké. A királyoké meg a helytartóké, akik a szeretet-elvű Jézust nagyon hamar, már három év után a keresztre parancsolják.

Úrmentes világban akarok élni a Földön. Az urak tekintélye nélküliben. Ott, ahol csak a szeretet-elvűeknek van tekintélye.

Milyen ez a tekintély? Azt hiszem, hogy tévedhetetlen.

P. D. OUSPENSKY

EGY ISMERETLEN TANÍTÁS TÖREDÉKEI A TUDÁS ELOSZTÁSÁNAK IGAZSÁGTALANSÁGÁRÓL

Állandósult csoportunkban az egyik beszélgetésnél megkérdeztem G.-t: „Ha az ókori tudományt megőrizték és ha létezik a mi tudományunktól eltérő, sőt ezeket felülmúló tudás, miért van olyan gondosan eltitkolva, miért nem válhat közös tulajdonná? Miért van, hogy azok az emberek, akik birtokolják ezt a tudást, nem engedik, hogy bekerüljön az élet általános körforgásába a hazugság, a gonoszság és a tudatlanság elleni küzdelem érdekében?”

Úgy gondolom, ez az a kérdés, ami általában minden

elmében felmerül az ezoteriával való első találkozáskor.

„Erre két válasz van” mondta G. „Először is ez a tudás nincs elrejtve; másodsor, ennek nagyon sajátos jellege miatt nem lehet közös tulajdon. Vegyük a második pontot először. Bebizonyítom önöknek, hogy ez a *tudás* (hangsúlyozta a szót) sokkal könnyebben elérhető azoknak, akik képesek azt elsajátítani, mint ahogy azt általában gondolják; minden nehézség abból ered, hogy az emberek nem akarják, vagy nem képesek azt átvenni.

De mindenekelőtt meg kell érteni, hogy ez a tudás nem lehet mindenkié. Még túl sok emberé sem. Ilyen a törvény. Önök ezt nem értik, mert nem fogják fel, hogy a tudás, mint minden más a világon, *anyag*. Anyagi, ami azt jelenti, hogy az anyagság minden tulajdonságát birtokolja. Márpedig az anyagság egyik első tulajdonsága az, hogy a mennyisége mindig korlátozott, vagyis, hogy egy bizonyos helyen egy bizonyos időben csak korlátozott mennyiség létezik belőle. Még a sivatag homokja és a tenger vize is változatlan, pontosan meghatározott mennyiségben van jelen. Ha tehát a tudás anyag, ez azt jelenti, hogy meghatározott mennyiség van belőle egy adott helyen és adott időben. Azt lehet mondani, hogy egy bizonyos időszak, mondjuk egy évszázad folyamán, egy bizonyos adott mennyiségű tudás áll az emberiség rendelkezésére. De, mint a mindennapi élet megfigyeléséből tudjuk, a *tudás anyaga* különböző minőségű lehet, attól függően, hogy kisebb, vagy nagyobb mennyiségben van felvéve. Nagy mennyiségben felvéve egy embernél, vagy mondjuk egy kis csoportnál nagyon jó eredményt ad; kis mennyiségben, vagyis nagyon sok ember által felvéve, semmilyen eredményt nem ad, vagy még negatív eredményt is hozhat, a vártak ellenkezőjét. Így, ha egy bizonyos mennyiségű tudás sokmillió ember között oszlik meg, minden egyén nagyon keveset kap belőle, és ez a kis mennyiségű tudás nem változtat semmit sem az életében, sem a dolgok megértésében. És bármilyen nagy tömeg ember kapja ezt a kis mennyiségű tudást, semmit sem fog változtatni az életükön kivéve, hogy talán még bonyolultabbá teszi.

De ha ellenkezőleg, nagy mennyiségű tudás tömörült kevés embernél, akkor ez a tudás nagy eredményeket ad. Ebből a szemszögből nézve sokkal előnyösebb, ha ezt a tudást kevés ember őrzi és nincs szétszórva a tömeg között.

Ha tárgyak bearanyozásához egy bizonyos mennyiségű aranyat veszünk, tudnunk kell, vagy ki kell számítanunk, hogy pontosan hány tárgy aranyozható be ezzel a mennyiségű arannyal. Ha nagyobb mennyiséget próbálunk bearanyozni, az aranyozás nem lesz egyenletes, foltos lesz, és a tárgyak még sokkal csúnyábbak lesznek, mintha nem lennének aranyozva; így végül az aranyunkat elpocsékoljuk.

A tudás elosztása pontosan ugyanezen az elven alapszik. Ha a tudás mindenkinek megadatott, senki

sem kap semmit. De ha csak kevés embernek van fenntartva, akkor nem csak megőrzik, amit kapnak, hanem gyarapíthatják is.

Ez a teória első pillantásra nagyon igazságtalannak tűnik, mert azoknak a helyzete, akiktől a tudást megtagadták azért, hogy páran többet kaphassanak, nagyon szomorúbbnak, meg nem érdemeltebbnek látszik, mint amilyen valójában. A valóság azonban egészen más; a tudás szétszórásában nincs semmi igazságtalanság.

A tény az, hogy a legtöbb embernek egyáltalán nem kell a tudás és az általános kiosztásban még a mindennapi élethez szükséges részt sem veszik el. Ez különösen a kollektív örület időszakában válik nyilvánvalóvá; a háborúkban, forradalmakban, mikor úgy látszik, hogy az emberek még azt a kis józan eszüket is elvesztik, amijük volt és teljes automatákká válnak, átadják magukat a mértéktelen rombolásnak, mintha még létfenntartási ösztönüket is elvesztették volna. Ennek következtében rendkívül nagy mennyiségű senki által nem igényelt tudás marad, és áll rendelkezésére azoknak, akik képesek felismerni értékét.

Nincs ebben semmi igazságtalanság, mert azok, akik ezt a tudást megkapják, nem vesznek el senkitől semmit, csak azt használják, ami másoknak nem kell, ami egyébként elveszne, ha nem vennék el.

Az egyesek által összegyűjthető tudás, annak mások által való visszautasításától függ.

Vannak időszakok az emberiség történetében, melyek általában egybeesnek a kultúrák és civilizációk hanyatlásának kezdeteivel, amikor a tömeg jövőtehetetlenül elveszti józan eszét és kezdi mindazt elpusztítani, amit évszázadok és évezredek kultúrái építettek fel. A tömeg örületének ilyen korszakai, amik gyakran egybeesnek geológiai kataklizmákkal, klímaváltozásokkal és hasonló bolygójelenségekkel, óriási mennyiségű tudásanyagot szabadítanak fel. Ilyenkor fontos munka azt összegyűjteni, ami különben elveszne. Így a szétszórt tudásanyag összegyűjtése gyakran egybeesik a kultúrák és civilizációk hanyatlásával és széthullásával.

A kérdésnek ez az oldala világos. A tömeg nem törődik a tudással, nem kér belőle és vezetői saját önző érdekükben a félelmet és ellenszenvet próbálják megerősíteni bennük mindentől, ami új és ismeretlen. A rabság, amiben az emberiség él, ezen a félelmen alapul. Még elképzelni is nehéz minden borzalmát ennek a rabságnak. De az emberek nem értik, hogy *mit* vesztenek. És hogy megértsük ennek a rabságnak az okait, elég megfigyelni hogyan élnek az emberek, mi az életük célja, mire vágnak és törekednek, mire gondolnak, miről beszélnek, mit szolgálnak és mit imádnak. Gondolják meg, hogy mire megy a jelenkori művelt társadalom pénze: ha a háborút félre is tesszük, fontolják meg, minek van a legmagasabb ára, mi vonzza a legnagyobb tömeget? Ha egy pillanatra

elgondolkodunk ezeken a kérdéseken, világos lesz, hogy az emberiség jelenlegi állapotában, az érdekkörökben melyekben él nem várhat el mást, mint ami van. De ahogy már mondtam, ez nem is lehet másképpen. Képzeljék el, hogy az egész emberiségnek fél kiló tudás jut egy évben. Ha ez a tudás a tömegek között lesz szétosztva, mindenki olyan keveset kap, hogy ugyanolyan ostoba marad, amilyen volt. De mivel, csak nagyon kevesen akarják ezt a tudást, azok akik kérik, kaphatnak mondjuk mindegyik egy magnyt és így megkapják azt a lehetőséget, hogy intelligenciájuk fejlődjön. Nem lehet mindenki intelligens, még ha kívánja sem. És ha intelligenssé válnának ez sem segítene, mert létezik egy általános egyensúly, amit nem lehet felborítani.

Ez az egyik oldal. A másik az, ahogy már említettem senki sem rejt el semmit; nincs itt semmi misztérium. De az igazi tudás elnyerése vagy átadása óriási munkát és nagy erőfeszítést követel attól, aki adja és attól is, aki kapja. Akiknek birtokukban van ez a tudás mindent megtesznek, hogy átadják és megosszák a lehető legtöbb emberrel, hogy megkönnyítsék annak megközelítését és hogy képessé tegyék őket felkészülni az igazság átvételére. De tudást nem lehet ráerőszakolni senkire és ahogy már mondtam, ha pártatlanul vizsgáljuk az átlagember életét, hogy mivel tölti napját és milyen dolgok érdeklik, az azonnal bebizonyítja, hogy lehetetlen ezt a tudást birtokoló embereket azzal vádolni, hogy nem kívánják továbbadni, vagy másokat megtanítani arra, amit ők már tudnak.

Aki a tudást akarja, annak magának kell a kezdeti erőfeszítéseket megtennie, hogy megtalálja a forrását, azt megközelítse, segítségül véve az útbaigazításokat, amiket mindenki megkaphat, de amiket az emberek általában nem akarnak meglátni, vagy felismerni. Nem jöhet a tudás az emberekhez ingyen, saját erőfeszítéseik nélkül. Ezt elfogadják, ha a megszokott tudományról van szó, de amikor a *nagy tudományról* van szó, ha egyáltalán elfogadják létezésének lehetőségét, akkor másra számítanak. Mindenki nagyon jól tudja, hogy ha az ember meg akar tanulni kínaiul, ahhoz néhány évi komoly munkára van szükség; mindenki tudja, hogy 5 évre van szükség az orvostudomány lényegének megértéséhez és talán kétszer ennyi időre a festészet és a zene tanulmányozásához. És mégis vannak elméletek, amelyek azt állítják, hogy a tudást el lehet érni minden egyéni erőfeszítés nélkül, *még alvásban* is. Az ilyen teóriáknak már a létezése is megmagyarázza, hogy miért nem érheti el az embereket a tudás. Ugyanakkor lényeges megérteni, hogy egy ember *önálló* erőfeszítései valamit elérni ez irányban nem hozhatnak semmi eredményt. Az ember a tudást csak azok segítségével tudja elérni, akiknek az már megvan. Ezt kezdettől fogva meg kell érteni. *Attól kell tanulni, aki már tud.*”

LEVELESLÁDA

DÖRY ISTVÁN

KEDVES SZERKESZTŐSÉG!

Nagyon köszönöm Király Áron novelláját. Nekem a balesetről és a cigarettáról szólt, amellet nem mindennapi szépirodalmi élmény is.

A halállal kapcsolatban két metaforát alkalmaz a kórboncnok: a születés és a hernyók átalakulásának képét. De mivel beszélgető partnere is biológiában jártas, akár így is folytathatták volna az együttgondolkodást:

Amikor egy magzat a világra jön, többféle átalakulás megy végbe az erre szakosodott szervezetében (a szívsvény lezárulása, a fellégzés, a köldökszínór elvesztése), de ezek nem járnak széteséssel, öntudatvesztéssel vagy szervezetlen sejt bomlással. Vannak olyan lények, ahol irányított visszafejlődés zajlik le, pl. a kiscsirke, amikor kikel a tojásból, rohamosan elveszíti az erős nyakizmát és csördudorát, amivel a tojást feltörte. Itt irányított sejt bontási folyamatok zajlanak, az ún. apoptózis, aminek genetikájáért 2002-ben orvosi Nobel-díjat adtak. Hasonló folyamatok zajlanak le az őszi levelekben, vagy az anyai emlőben az elválasztás után. Ennek semmi köze az egyed széteséséhez vagy halálához.

A másik hasonlat, ami sok szépirodalmi alkotásban visszatér, a hernyók metamorfózisa. Ez is apoptózis, programozott sejt bontás. Tényleg durva, hogy mennyi minden elfolyósodik a hernyó burkában, de a gének második hullámának működéseként ebből a masszából, mint embrió a tojásból, újra felépíti magát egy más szerkezetű lény - aminek mindkettőt tudja a génállománya.

Sem a magzatoktól, sem a hernyóktól nem tudjuk megkérdezni, hogyha volna tudatuk, az vajon hogyan vészelné át egy ekkora átrendeződést.

A halál azonban nem ilyen. A test feladja a küzdelmet, és más lények meg a kémia irányítják a szétaprózódás folyamatát. Itt legfőljebb a bioszféra szintjén lehetne keresni egy olyan egységet, amiben mindig is benne